

Burza wokół „listów żelaznych” dla bojowników IRA

9 maja 2014

Sąd w Belfaście rozpoczął ponowne rozpatrywanie sprawy przyznania prawie 200 osobom poszukiwanym za działalność terrorystyczną „żelaznych listów” gwarantujących im, że nie zostaną aresztowani. Wniosek taki złożyła 79-letnia Elizabeth Morisson, która straciła troje członków rodziny w zamachu zorganizowanym przez Tymczasową IRA (PIRA) na Shankill Road w 1993 roku. Jej zamiarem jest dowiedzieć się, czy którykolwiek z podejrzanych o ten zamach otrzymał taki list, a jeśli tak sądowe anulowanie go.

W lutym wydano 187 „listów żelaznych” dla bojowników pozostających w ukryciu. Większość z nich wydano na wniosek Sinn Fein, niewielką część na wniosek Służby Więziennej Północnej Irlandii. Sprawa wydania listów wyszła na jaw podczas londyńskiego procesu oczyszczającego mieszkańca Donegal Johna Downeya z zarzutów uczestnictwa w zamachu bombowym w Hyde Park w Londynie w 1982 roku. Podczas wojskowych ceremonii eksplodowały dwie bomby zabijając 11 osób. Okazało się, że Downey otrzymał taki list gwarancyjny. Wywołało to gwałtowne reakcje mediów i polityków a wydające listy Biuro Irlandii Północnej (NIO), brytyjski departament ds. Północnej Irlandii zapowiedziało dochodzenie w tej sprawie.

Downey miał wyjechać z kraju tuż po zamachu na Shankill Road w 1993 roku i powrócić w 2003 roku, po otrzymaniu listu żelaznego, który od władz miała mu „załatwić” Sinn Fein. Prawnicy Elizabeth Morisson zwrócili się do NIO z pytaniem o to, czy podejrzany o zamach z 1993 otrzymał taki list. Jednak biuro powołało się na ustawę dotyczącą danych osobowych i odmówiło odpowiedzi. Prawnicy Morisson złożyli więc wniosek o uchylenie całego programu wydawania listów gwarancyjnych dla

podejrzanych o terroryzm. Syn Elizabeth Morisson, Michael, był na Shankill Road wraz z partnerką i ich dzieckiem aby kupić wieniec na pogrzeb ojca, gdy eksplodowała bomba, która miała uśmiercić ważnych liderów ulsterskich lojalistów.

Jak powiedzieli przedstawiciele północnoirlandzkiej policji (PSNI), 95 z odbiorców listów to republikanie powiązani z 200 zabójstwami i atakami terrorystycznymi. Wydawanie listów było efektem porozumienia Sinn Fein z brytyjskimi władzami.

Do zaprzestania sądzenia podejrzanych z okresu „Troubles” wzywał były Sekretarz Stanu Północnej Irlandii Peter Hain. Według niego powinno zakończyć się rozpatrywanie spraw ok. trzech tysięcy niewyjaśnionych morderstw w ciągu dekad konfliktu. Powiedział, że sprawy ścigania powinny być zakończone zarówno w odniesieniu do brytyjskich żołnierzy, takich jak ci, którzy zamordowali bezbronnych demonstrantów podczas Krwawej Niedzieli w Derry jak i republikańskich i lojalistycznych bojowników. Zakończenie rozpatrywania spraw dotyczyć miałyby tych z okresu do zawarcia Porozumienia Wielkopiątkowego w 1998 roku.

Na podstawie: Belfast Telegraph

Źródło: [Autonom](#)